

Παραγωγή ενός είδους σαπουνιού καταγράφεται στη Βαβυλώνα του 2800 π.Χ. Και πινακίδα του 2200 π.Χ., στην ίδια περιοχή, περιέχει συνταγή για την παραγωγή σαπουνιού. Αιγυπτιακοί πάπυροι του 1550 π.Χ. αναφέρουν την κατασκευή σαπουνιού από ζωικά και φυσικά έλαια, ανακατεμένα με αλκάλια.

Η λέξη «σαπούνι» προέρχεται από τη βυζαντινή «σαπούνιν» κι αυτή από το μεταγενέστερο «σαπώνιον», υποκοριστικό του «σάπων», από το λατινικό «sapo», το οποίο ξεκίνησε από αρχαία κελτική λέξη που παρέλαβαν γερμανικές φυλές.

Όλα αυτά φανερώνουν ότι, από τα πανάρχαια ακόμα χρόνια, η καθαριότητα ήταν καίριο μέλημα πολλών λαών. Θρύλοι της αρχαίας Ρώμης έλεγαν ότι το σαπούνι γεννήθηκε στο βουνό Sapo, από τα κατάλοιπα θυσιών που στερεοποιήθηκαν. Τέτοιο βουνό όμως δεν υπάρχει. Ο μύθος μεταφέρθηκε αυτούσιος στη Μυτιλήνη, με την προσθήκη ότι ονομάστηκε «σάπων», επειδή τάχα η ποιήτρια Σαπφώ κατέγραψε το συμβάν.

Οι Άραβες ήταν αυτοί που ανακάλυψαν τη χρησιμότητα της αλισίβας (από το al-al-Soda Kawia): διάλυμα που δημιουργείται από το βράσιμο βρόχινου νερού ανακατεμένου με στάχτη από καμένο ξύλο. Αλισίβα και φυτικά έλαια δημιούργησαν το σαπούνι, περίπου όπως είναι σήμερα. Παραγόταν από τον Ζ' (μ.Χ.) αιώνα στη Μέση Ανατολή, σε διάφορα χρώματα και με πολλά αρώματα. Αναφέρεται ότι ένα κομμάτι σαπουνιού πουλήθηκε στα 981, για τρία dirhams (0,3 δηνάρια).

Από τον ΙΣΤ' αιώνα, η μαζική παραγωγή σαπουνιού πέρασε στην Ευρώπη αλλά το προϊόν ήταν ακριβό. Γινόταν από ελαιόλαδο.

Στα 1789, ο Αντριου Πίαρς ξεκίνησε στο Λονδίνο την παραγωγή διαφανούς σαπουνιού υψηλής ποιότητας. Από το 1850, ο Ουίλιαμ Γκόσατζ πουλούσε φθηνά καλό σαπούνι. Το σαπούνι σε σκόνη ήταν επινόηση του Ρόμπερτ Σπίαρ Χιούντσον από το 1837. Το έφτιαχνε κονιορτοποιώντας σαπούνια σε γουδί. Ο Ουίλιαμ Χεσκεθ Λέβερ το βιομηχανοποίησε στα 1885. Δημιουργήθηκε ο κολοσσός παραγωγής απορρυπαντικών Lever: Unilever, σήμερα.

Στα τέλη της δεκαετίας του '60, η Procter & Gamble λανσάρισε τα βιολογικά απορρυπαντικά

με ένζυμα.

(Έθνος της Κυριακής, 6.12.2009) (τελευταία επεξεργασία, 27.10.2010)